

**Svar på fråga 2023/24:1053 av Mats Wiking (S)
Åtgärder för att minska lärarbristen i svenska skolor**

Mats Wiking har frågat mig vilka konkreta åtgärder jag avser att vidta för att motverka lärarbristen i Sverige och säkerställa att alla elever, oavsett bakgrund och bostadsort, får tillgång till kvalificerade och behöriga lärare.

Forskning visar att lärare är den enskilt viktigaste faktorn för kvaliteten i undervisningen och därmed avgörande för barn och elevers lärande. Det är därför viktigt att tillräckligt många vill bli lärare, att lärarutbildningarna lockar de bästa studenterna, och att befintliga lärare får rätt förutsättningar för att vilja stanna kvar i yrket.

För att förbättra lärares förutsättningar och arbetsmiljö genomför regeringen flera satsningar.

För att förbättra arbetsmiljön och arbetsvillkoren för de lärare som arbetar i grundskolor med svårare förutsättningar avsatte regeringen ytterligare 165 miljoner kronor per år under en

treårsperiod i budgetpropositionen för 2024. Det innebär att statsbidraget uppgår till 570 miljoner kronor för 2024 till 2026 och därefter 405 miljoner kronor årligen. Medlen kan till exempel användas till att anställa fler lärare eller annan personal som kan avlasta lärarna.

Regeringen har även tillsatt en utredning som ska föreslå åtgärder för att minska förskollärares och lärares administrativa börda. Utredningen ska även se över hur lärarnas undervisningstid och tid till för- och efterarbete kan regleras (dir. 2023:72). Syftet är att förskollärare och lärare ska få bättre förutsättningar att koncentrera sig på sitt kärnuppdrag. En god arbetsmiljö med mer tid att ägna sig åt att planera, genomföra och efterarbeta undervisningen kommer förhoppningsvis också att få fler att söka sig till och välja att stanna kvar i yrket. Uppdraget ska redovisas senast den 3 mars 2025.

En skolmiljö som präglas av trygghet och studiero är en av de viktigaste förutsättningarna för elevers lärande. Det är också en av de viktigaste faktorerna för att öka läraryrkets attraktivitet. Lärare ägnar dock alltmer tid åt att hålla ordning i klassrummen. Regeringen har tillsatt en utredning som ska föreslå flera åtgärder för ett effektivare arbete med trygghet och studiero i skolan, bland annat hur rektorer och lärare ska få mer kraftfulla verktyg att agera när elever kränker, hotar eller använder våld samt hur övrig personal som arbetar i verksamheten kan avlasta

lärare på ett sätt som bidrar till stärkt trygghet och studiero (dir. 2023:154).

En lärar- och förskolläraryrkesutbildning som håller hög kvalitet och attraherar de bäst lämpade studenterna är ett prioriterat område för regeringen. I syfte att höja utbildningarnas kvalitet och yrkenas status och attraktivitet gav regeringen den 6 juli 2023 en särskild utredare i uppdrag att föreslå åtgärder för att utveckla lärar- och förskolläraryrkesutbildningarna (dir. 2023:111). Uppdraget ska redovisas senast den 29 november 2024.

Regeringen prioriterar också arbetet med att underlätta för personer med tidigare högskoleutbildning att byta spår och vidareutbilda sig till lärare. För att möjliggöra för fler akademiker att ställa om till läraryrket tillförde regeringen i budgetpropositionen för 2024 3,6 miljoner kronor (inklusive studiemedel) för att förstärka försöksverksamheten med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU). Utbildningen leder till grund- eller ämneslärarexamen. För 2025–2027 beräknas 8,4 miljoner kronor inklusive studiemedel.

Stockholm den 28 augusti 2024

Lotta Edholm

